Lietas Nr. C19077614
Lietas arhīva Nr. C-0544-15/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Kuldīgā, 2015.gada 27.maijā

Kuldīgas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Liena Jansone
ar tiesas sēdes sekretāri Gunu Bredovsku
piedaloties atbildētājai /pers. A/.
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. B/ prasībā pret /pers. A/ par uzturlīdzekļu piedziņu.
Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

prasītājs ir cēlis prasību pret atbildētāju par uzturlīdzekļu piedziņu meitas /pers. C/ un dēla /pers. D/ uzturam. Prasība pamatota ar Civillikuma 177. pantu, 179.panta pirmās, otrās un piektās daļas, 15.01.2013. Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnsm", Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2014.gada 7.maijā pie zvērināta notāra Valsts amatpersona tika šķirta 2000.gada 9.decembrī noslēgtā /pers. B/ un /pers. A/ laulība. Laulības laikā dzimuši divi bērni – /pers. C/ un /pers. D/. Bērnu māte ir atbildētāja.

2014.gada 7.aprīlī noslēgta pušu abpusēja Vienošanās par kopīgo nepilngadīgo bērnu aizgādību, uzturlīdzekļiem un saskarsmes tiesībām (turpmāk tekstā – Vienošanās). Vienošanās 3.1., 3.1.1. un 3.1.2. punktā puses vienojās, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 179.pantu, atbildētāja apņemas maksāt prasītājām uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam EUR 96 mēnesī un dēla /pers. D/ uzturam EUR 96 mēnesī.

Vienošanās 2.2.punktā puses vienojās, ka bērni ikdienā dzīvos kopā ar prasītāju viņa faktiskajā dzīves vietā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētāja nepilda savus kā vecāka pienākumus gādāt par bērniem /pers. C/ un /pers. D/ saskaņā ar likumos noteikto normatīvo regulējumu, tas ir, pārkāpjot Civilprocesa likuma 179.panta pirmo, otro un piekto daļu, Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu un 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumus Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam". Atbildētāja līdz prasības iesniegšanas brīdim nav pildījusi 2014.gada 7.aprīļa Vienošanās 3.1., 3.1.1. un 3.1.2.punktā noteikto par uzturlīdzekļu samaksu Bērnu uzturam.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ un dēla /pers. D/ uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā līdz bērnu pilngadībai.

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

2015.gada 20.februārī tiesā saņemti atbildētājas rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību atzīst daļēji. Prasītājai neesot naudas līdzekļi tādā apmērā, lai segtu uzturlīdzekļus prasībā norādītajā apmērā. Atbildētāja lūdz lietu izskatīt tiesas sēdē, lai sniegtu paskaidrojumus par celto prasību. Puses nav vienojušās par mediāciju.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26} pantu, tiesa lietu iztiesā tiesas sēdē prasības tiesvedības kārtībā, ja to lūdz kāda no pusēm vai ja tiesa uzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Tiesa,2015.gada 20.februārī, pamatojoties uz atbildētājas pieteikto lūgumu, nolēmusi lietu iztiesāt tiesas sēdē prasības tiesvedības kārtībā.

Prasītāja pārstāve uz tiesas sēdi neieradās, norādot, ka atrodas ārpus Latvijas Republikas un lūdzot lietas izskatīšanu atlikt.

Tiesa, atzīstot prasītājas pārstāves neierašanos uz tiesas sēdi par attaisnojošu, un vienlaikus ņemot vērā, ka prasītājs no celtās prasības nav atteicies kā arī Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, tiesām prioritāri ir jānodrošina bērna tiesības un intereses, atzina, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, lietu iespējams izskatīt bez prasītāja pārstāves klātbūtnes, jo vispārējā gadījumā maza apmēra prasības par uzturlīdzekļu piedziņu tiek izskatītas rakstveida procesā. Savukārt prasītājs lietas izskatīšanu tiesas sēdē nav lūdzis. Tādējādi ievērojot apstākli, ka prasība ir celta par uzturlīdzekļu piedziņu Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, ir respektējamas bērnu tiesības uz savlaicīgu uzturlīdzekļu nodrošinājumu vismaz to minimālajā apmērā, kas konkrētajā gadījumā ir tieši saistāmas ar lietas savlaicīgu izskatīšanu.

Atbildētāja tiesas sēdē paskaidroja, ka prasību atzīst daļēji. Atbildētāja apliecināja, ka bērni atrodas prasītāja aprūpē un uzraudzībā. Uzturlīdzekļus atbildētāja nemaksājot, jo viņai neesot ienākumu, lai varētu samaksāt uzturlīdzekļus prasībā norādītajā apmērā. Vienlaikus atbildētāja paskaidroja, ka viņai nav piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas personas statuss.

Novērtējot prasību un lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Dzimšanas apliecības (lietas 11.-12. lapa) apliecina, ka /pers. C/ dzimusi /datums/, /pers. D/ dzimis /datums/un bērnu vecāki ir prasītājs un atbildētāja.

Prasītāja un atbildētājas paskaidrojumi, Vienošanās par kopīgu nepilngadīgo bērnu aizgādību, uzturlīdzekļiem un saskarsmes tiesību izmantošanu (lietas 13.-17.lapa) apliecina, ka bērni atrodas prasītāja aprūpē un uzraudzībā.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10. panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgo sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Civillikuma 179.pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Bez tam, minētajā pantā noteikts, ka Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Savukārt, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt bērnam līdz 7 gadu vecumam uzturlīdzekļus 25% apmērā, bet bērnam sākot no 7 gadu vecuma sasniegšanas uzturlīdzekļus 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ņemot vērā minēto, bērna uzturēšanai katram no vecākiem ir pienākums nodrošināt minimālos uzturlīdzekļus neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa. Līdz ar to, atbildētājai, neatkarīgi no viņas mantiskā stāvokļa, kurš pēc atbildētājas ieskata ir liedz viņai iespēju veikt uzturlīdzekļu samaksu prasītāja norādītajā apmērā, ir pienākums piedalīties bērnu aprūpē un sniegt uzturlīdzekļus to Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar teikto un pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, MK noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", no atbildētājas bērnu uzturam piedzenami uzturlīdzekļi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katru mēnesi līdz bērna pilngadības sasniegšanai vai līdz apstākļu maiņai.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundu tarifa likmi" Latvijas valstī minimālā darba alga ar 2014.gada 1.janvāri noteikta 320 *euro* mēnesī, ar 2015.gada 1.janvāri ir 360 *euro* mēnesī.

Ņemot vērā judikatūrā sniegto Civillikuma normas, par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu, tulkojumu (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), kā arī apstākli, ka neraugoties uz pušu 2014.gada 7.aprīlī noslēgto vienošanos par to, ka atbildētāja maksā prasītājam uzturlīdzekļus valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, kā arī to, ka atbildētāja šo vienošanos nav pildījusi, prasītājs nav lūdzis tiesu uzturlīdzekļus piedzīt ar noslēgtās vienošanās datumu, uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā 2014.gada 27.oktobra, jo ar prasības celšanas brīdi prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Tiesa, ņemot vērā, ka uzturlīdzekļu piedziņa skar bērna materiālās intereses, un to, ka saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu bērna intereses ir prioritāras, atzīst, ka sprieduma izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam, ir nosakāma nekavējoša.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.pantu, no atbildētājas valsts labā piedzenama valsts nodeva EUR 326,90 un ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi EUR 32,25, jo prasītājs lietā ar likumu atbrīvots no pienākuma maksāt tiesas izdevumus.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1}pantam, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā atbildētājai daļā par tiesas izdevumu piedziņu ir nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.pantu, 42.panta pirmo daļu, 92., 97., 190.-193.pantu, 204.^{1}, 205.pantu, 250.^{25} pantu, 250.^{27} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt pilnībā.

Ar 2014.gada 24.oktobri piedzīt no /pers. A/, /personas kods/, par labu /pers. B/, /personas kods/, uzturlīdzekļus

- meitas /pers. C/, /personas kods/, uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, tas ir, līdz 2014. gada 31.decembrim (ieskaitot) EUR 96 (deviņdesmit seši *euro*), bet no 2015. gada 1.janvāra - EUR 108 (simtu astoņi *euro*), katru mēnesi līdz bērna pilngadības sasniegšanai vai līdz apstākļu maiņai;
- dēla /pers. D/, /personas kods/, uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, tas ir, līdz 2014. gada 31.decembrim (ieskaitot) EUR 96 (deviņdesmit seši *euro*), bet no 2015. gada 1.janvāra - EUR 108 (simtu astoņi *euro*), katru mēnesi līdz bērna pilngadības sasniegšanai vai līdz apstākļu maiņai.

Noteikt, ka uzturlīdzekļu apmērs mainās atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai noteiktā laika periodā.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama prasītāja norādītajā kontā, kas atvērts LLOYDS bankā Lielbritānijā Nr.68915560 30-92-33.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 326,90 (trīs simti divdesmit seši *euro* un 90 centi), kas jāiemaksā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 32,25 (trīsdesmit divi *euro* un 25 centi), kas jāiemaksā kontā: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499, maksājuma mērķis – civillieta C19077614.

Kvītis par izdevumu samaksu pēc to nomaksas jāiesniedz Kuldīgas rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Noteikt, ka atbildētāja spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu, ievērojot Civilprocesa likuma 440.^{2}panta nosacījumus, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.